

ler, ikke skal tilbagebetales. Det har hidtil kun været den statslige del, og jeg synes rent ud sagt, det er bøvlet. Jeg synes, vi skal skåne dem for det og så sige: Det er for småt det her til at rende ud og genere med. Det er mere formålstjenligt, det er mere praktisk, at vi simpelt hen siger, at det dropper vi. Men det kan vi da drøfte under udvalgsbehandlingen, og det er jeg selvfølgelig helt klar til at argumentere nærmere for.

Men tak for tilsagnene. Jeg ved ikke, om vi her fredag aften eller eftermiddag skal tage en stor debat om EU og regionalstøtten. Der er masser af ting at diskutere, også ting, der er betænkelige, i det. Men jeg synes under alle omstændigheder, vi får en betydelig mere praktisk løsning på det ved dette lovforslag, så jeg takker for tilslutningen til det.

(Kort bemærkning).

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg blev så glad, da jeg hørte erhvervsministeren sige, at det dér med et beløb på mindre end 10 mio. kr. simpelt hen er for bøvlet. Lad os da afskaffe alt det bureaukrati, og lad os få nogle forenklinger. Hvis det er begrundelsen, så er det flot.

Jeg står bare her og tænker på, om ikke erhvervsministeren kunne bruge samme argument over for sine ministerkollegaer, som gennemførte denne her ATP-ordning med sygelønsordning. Det var et beløb, som belaster erhvervslivet med omkring 12-14 mio. kr., og som giver staten et provenu på mindre end 10 mio. Hvor er det bøvlet. Det var sidste års finanslovforlig, der førte til dette projekt, som jo ikke er sat i værk endnu, og derfor skal min anledning til at gå her på talerstolen være en opfordring til erhvervsministeren om at tage den sag op og drøfte den i regeringen. Det er simpelt hen for bøvlet at lave nye belastende ordninger af den karakter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 48: Forslag til lov om ændring af sømandsloven og søloven. (Fratrædelsesgodtgørelse, hviletid og Luganokonventionen).

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 30/10 96).

Sammen med denne sag foretoges:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 49: Forslag til lov om skibes besætning.

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 30/10 96).

7) Første behandling af lovforslag nr. L 50: Forslag til lov om søfartsuddannelse.

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 30/10 96).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Andersen (S):

De fremsatte lovforslag er en opfølgning på internationale konventioner og Folketingets flertal for Funderudvalgets forslag, der skal resultere i bedre uddannelses- og arbejdsforhold samt en styrkelse af erhvervets konkurrencemuligheder internationalt.

Vi er derfor tilfredse med at forbedre ordningen for fratrædelsesgodtgørelser og hviletidsreglerne i L 48. Vi skal selvfølgelig leve op til de internationale forpligtelser også på uddannelsesområdet. Det er dog vores opfattelse, at det har vi gjort i mange år, mens andre nationer derimod ikke har levet op til deres ansvar. Derfor er det tilfredsstillende, at vi tilslutter os internationale certifikater på uddannelserne i søfarten. Det har Danmark arbejdet på i mange år i IMO.

Med L 49 får vi også bedre forhold på fiskeriområdet ved at tilslutte os konventionen. Bedre uddannelse er også baggrund for et mere fleksibelt og større arbejdsområde for den enkelte og dermed på længere sigt muligheden for at fastholde flest mulige danske arbejdspladser til søs. Vi kan og skal ikke konkurrere på de laveste lønninger, men på en veluddannet og højt kvalificeret arbejdskraft på alle niveauer i skibene. Derfor er det vigtigt med udgangspunkt i erhvervets behov at kunne tilpasse søfartsuddannelserne, så de lever op til internationale krav.

Erhvervets parter har i Funderudvalget fremlagt tanker og forslag til forbedringer på uddannelsesområdet. Funderudvalgets opgave var netop at komme med forslag til forbedring og bevarelse af en handelsflåde under dansk flag med flest mulige danske arbejdspladser om bord. Forslaget omfatter også en fælles grunduddannelse for dæks- og maskinaspiranter og som det helt nye en uddannelse for fiskere, som vi nu her med L 50 giver mulighed for bliver gennemført.

Socialdemokratiet er positivt over for de fremsatte lovforslag, og vi er derfor indstillet på en positiv behandling i udvalget.

Jeg kan meddele, at hr. Bjørn Elmquist desværre ikke er i stand til at være til stede, men at jeg på De Radikales vegne kan give tilsagn om en positiv behandling af lovforslagene.

Svend Heiselberg (V):

De tre lovforslag skal i det væsentlige sikre, at Danmark opfylder de internationale regler og konventioner, og det kan vi i Venstre støtte, så længe vi ikke bureaukratiserer og omkostningsfordyrende pålægger søfarten unødigt større omkostninger og bureaukrati.

Jeg går også ud fra, at der ikke sker en forsinkelse af beslutninger, der ligger til grund for Funderrapporten, eksempelvis vedrørende cabotage osv.

Og så har jeg overvejet, om det er en nyskabelse, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, hvor det foreslås alene at angive de overordnede rammer for søfartsuddannelse i loven, således at Søfartsstyrelsen i samråd med rederens og de søfarendes organisationer kan justere uddannelsens indhold og struktur, uden at det kræver politisk indblanding. Det vil sige, at administrationen af en rammelov overdrager ministeren til interesseorganisationer at administrere sammen med Søfartsstyrelsen. Jeg vil ger-

ne sige, at det behøver det selvfølgelig ikke blive dårligere af, men spørgsmålet er, om det er almindeligt, at man gør det sådan.

Venstre har en række spørgsmål vedrørende uddannelse, som vi vil rejse i udvalget, men ellers kan vi tilsige vores støtte til lovforslagene.

Kai Dige Bach (KF):

Disse tre lovforslag om ændring af sømandsloven, søloven og skibes besætning og søfartsuddannelse skal, som ministeren allerede har sagt det i sin skriftlige fremsættelse, først og fremmest sikre, at Danmark opfylder nye internationale bestemmelser.

Det første lovforslag opfylder de nye regler for hviletid for vagtgående søfarende og sidestillere de søfarende med funktionærer på landjorden med hensyn til fratrædelsesgodtgørelse.

Forslaget er en følge af Danmarks tiltrædelse af Luganokonventionen og er forhandlet med de søfarendes organisationer, og Det Konservative Folkeparti kan umiddelbart stemme for forslaget.

Det andet lovforslag, nr. L 49, om skibes besætning er en skærpselse af certificering og en skærpet kontrol af søfarende fra andre lande end flagstaten, som det blev vedtaget på regeringskonferencen i IMO, hvor man vedtog mere detaljerede uddannelseskraV til de søfarende samt fastslog en reders ansvar for, at et skibs besætning opfylder foreskrevne kvalifikationer og meget mere end det.

Vi finder det positivt, at lovforslaget samtidig med at ajourføre dansk lovgivning til international standard også kan medvirke til at skabe regelförenkling, som det ser ud til at være tilfældet her.

Et par steder, i § 30, stk. 3, og i § 31, stk. 2, taler man ganske vist om sænøringsloven og et sænøringsbevis. Det skulle vist være sønøringsloven og et sønøringsbevis, men det kan nissen vel selv rette op her op mod jul.

I kapitel 8, § 25, nr. 1, slår man fast, at rederen skal sikre alle uddannelses- og beviskrav, og at de foreskrevne originalbeviser findes om bord. Men vi mener nok ikke, at rederen kan gøre andet end at kontrollere certifikaterne, så vi vil foreslå, at »uddannelses- og« udgår.

Og bortset fra disse detaljer kan Det Konservative Folkeparti også tiltræde dette lovforslag.

Det tredje forslag om søfartsuddannelse er en modernisering af søfartsuddannelserne som foreslået i Funderrapporten. Også her har Søfartsstyrelsen ført drøftelser med de berørte

organisationer, og lovforslaget her er ment som en rammelov med en fleksibilitet, der skulle gøre det muligt at foretage ændringer på uddannelserne efter erhvervets behov.

Det mener Det Konservative Folkeparti kan være hensigtsmæssigt, og vi kan tilsi alle tre lovforslag vor støtte.

Tommy Dinesen (SF):

Som det er blevet sagt, er de forslag, der ligger her, nogle, der er kommet med baggrund i Funderudvalget, og det er nok ikke dem, der kan hidse ordførerne mest op, kan jeg se, men jeg har dog selvfølgelig nogle kommentarer til dem.

Det er selvfølgelig godt, at man nu kan få to frivagter inden for et døgn, og at den ene skal være på mindst 6 timer – det er i hvert fald et fremskridt, men der er nok ikke mange lande, hvor man vil arbejde under de betingelser – men det forbavser mig lidt, at jeg kan se i de tidsskrifter, vi får fra de forskellige søfartsorganisationer, bl.a. Maskinmesteren og Navigatøren, at der lige har været et ILO-møde i Genève, hvor der var 750 søfolk til stede eller i hvert fald nogle, der arbejder med det her område, og hvor også den danske delegation er blevet enig om at gå ind for 77 timers ugentlig frihed, for jeg synes nok, at vi her kommer lidt bagefter, hvis vi nu bestemmer os for 10 timers daglig frihed.

Det er selvfølgelig et minimum, men det, jeg vil spørge ministeren om nu, er, om der kommer et andet forslag, som følger ovennævnte op, for det er noget, der er kommet, efter at lovforslaget er fremsat, går jeg ud fra, for det vil jo være lidt mærkeligt at vedtage 10 timer, når regeringen i øvrigt er gået ind for 11 timer. Men ellers synes jeg, det er et fremskridt, som vi godt kan støtte.

Med hensyn til forslag til lov om skibes besætning har vi den holdning, at vi gerne ser, at sønæringsbeviser gælder for alle søfarende om bord på skibene.

Ifølge forslaget er det jo sådan, at sønæringsbeviser kun skal gælde for danskere og ikke for udlændinge, men hvis det bliver sådan, at man skal have et sønæringsbevis, mener vi selvfølgelig – og det vil vi stille ændringsforslag om – at det også skal gælde for udlændinge, at de skal have et dansk sønæringsbevis, og at udlændinge må have samme uddannelse og baggrund, som danske søfolk har. Det er jo ikke sikkert, at vi får flertal for det ændringsforslag, men vi vil i hvert fald stille det.

Med hensyn til forslag til lov om søfartsuddannelse er vi selvfølgelig enige i, at man skal

tage organisationerne med på råd, men en af de ting, som vi godt vil stille ændringsforslag om her, er, at også fritidssejlere i fremtiden skal have duelighedsbevis til skibe på over 15 fod. Det er et forslag, vi har stillet før, og jeg kan jo se, at det er omtalt i loven, og derfor vil vi komme med et ændringsforslag.

Vi mener, at det er helt forkert, at folk kan købe en stor båd til en halv eller en hel million kroner eller måske lidt mindre og så bare sejle rundt i de danske farvande uden nogen sinde før at have set et skib eller en bølge eller noget som helst i den retning. Så her kommer der et ændringsforslag fra os.

Men alt i alt er det tre udmærkede lovforslag. Jeg kan måske lige nævne, at der i forslag til lov om skibes besætning også er noget om strafbestemmelserne, og dér vil vi godt have udbygget undervejs i behandlingen, om det ikke kan blive sådan i fremtiden, at skibsførere, der er skyld i, at deres skib udleder olie – altså en grov forurening af havene – kan fratages deres styrmands- eller navigationscertifikat, således at man på den måde kan straffe dem, der er skyldige i nogle af de olie- og kemikalieforureninger, som vi har set i de danske farvande.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet kan tilslutte sig de foreliggende forslag, som jo er en konsekvens af vores IMO-aftaler, som dækker søfart på verdensplan.

Det er for Fremskridtspartiet at se af allerstørste vigtighed, at Danmark som søfartsnation sikrer, at der på verdenshavene er ens regler om sikkerhed osv., og det ser Fremskridtspartiet som et af de vigtigste punkter for hele søfarten.

Fremskridtspartiet vil dog gerne høre, om erhvervet skulle have spørgsmål om den danske fortolkning af Luganokonventionen, og derfor ser vi med spænding frem til de høringssvar, som givet er lige på trapperne.

Bestemmelserne angående hviletid, besætning og uddannelse er, så vidt vi i Fremskridtspartiet kan se, således, som de tidligere er blevet aftalt med Funderudvalget i samarbejde med erhvervet, og vi forventer derfor heller ikke problemer med disse forslag, men vi vil dog følge udvalgsbehandlingen nøje, og vi har også en række spørgsmål, som vi ønsker at følge op under udvalgsbehandlingen.

Bl.a. hørte vi jo SF's ordfører omtale nogle problemstillinger, som jeg er helt enig i at vi bør have afklaret, inden vi går videre med forslaget, men det er udvalgsbehandlingen jo også ganske gavnlig til.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten er generelt positiv over for de tre lovforslag, vi her har til behandling, dog med den bemærkning, at der flere steder er tale om rammelovgivning, der skal udfyldes af ministeren via bekendtgørelser og faglige udvalg, og at vi på mange måder er betænkelige ved en sådan udvikling, hvor mere og mere skubbes uden for den egentlige lovgivning og dermed den kontrol, der ligger heri.

Med hensyn til de enkelte lovforslag er vi selvfølgelig med på, at der med lovforslag nr. L 48 opfyldes nogle internationale forpligtelser og sker en tilpasning til funktionærlovens bestemmelser om f.eks. fratrædelsesgodtgørelse.

Men i forlængelse af det, hr. Tommy Dinesen sagde før, foreslår vi, at de ILO-konventioner, der er vedtaget, også indføres, når vi nu er i gang med at ændre loven. For selv om de ikke er ratificeret, mener vi, at man nok kunne tage hensyn til, at der nu foreligger en vedtagelse om 77 timers ugentlig hviletid.

Vi har også forstået, at dette krav indebærer, at den ene af de daglige hviletidsperioder skal være på 7 timer, og derfor synes vi, man lige så godt kunne få det indføjet også, når vi nu er i gang med at ændre loven. Jeg vil derfor spørge ministeren, om han er positiv over for sådanne ændringer.

Lovforslag nr. L 49 er vi også positive over for. På nogle områder er lovforslaget jo meget kompliceret, og derfor vil vi gemme nogle enkelte spørgsmål til udvalgsarbejdet. Og selv om lovforslaget i sit generelle sigte altså går ud på at højne uddannelsesniveaut og dermed styrke den del af konkurrenceevnen på den måde, som vi synes den skal styrkes på for søfartserhvervet, vil vi under udvalgsarbejdet se på, om der på enkelte områder er huller, som måske kan udhule uddannelseskravene, og hvis der er sådanne huller, vil vi selvfølgelig prøve at få dem lukket.

Med hensyn til lovforslag nr. L 50 er vi også enige i hovedsigtet, herunder at f.eks. kokke- og cateringpersonale, som ikke har så meget søfartsuddannelse i dag, får øget viden på det område. Men dér mener vi – det vil vi i hvert fald undersøge under udvalgsarbejdet – at der måske er brug for at få et samlet overblik over uddannelsesindsatsen inden for søfartsområdet, så vi ikke overlader det hele til de faglige udvalg, og få taget nogle diskussioner om, hvordan man f.eks. får uddannet unge med

maritim erfaring inden for erhvervet, og dér har vi set, at man på Esbjerg Teknisk Skole har et 52-ugers-uddannelsesforløb, som vi tror kan være et godt tilbud til unge søfarende i almindelighed, som ellers aldrig vil komme ind i et formaliseret uddannelsesforløb.

Sådan nogle ting vil vi i hvert fald gerne være med til at drøfte under udvalgsarbejdet, som vi selvfølgelig generelt vil bidrage positivt til.

Ole Donner (DF):

I Dansk Folkeparti mener vi, det er overordentlig vigtigt, at vi som søfartsnation er med i så mange internationale aftaler som overhovedet muligt.

Derfor er disse ILO-aftaler en god ting, og derfor kan vi også støtte de tre lovforslag, der ligger til behandling her.

Vi mener bare, at man skal sikre, at der ikke sker nogen konkurrenceforvridning, og det gør man bedst ved at få så mange som overhovedet muligt til at tilslutte sig disse ting. Og vi mener, det er vigtigt at afbureaukratisere så meget som muligt.

I det hele taget er det gode ting, der sker med disse tre lovforslag. Det er helt i orden, at man får nogle ensartede regler om uddannelse og hviletid. Og vi mener også, at jo større og bredere aftaler der bliver truffet med hensyn til uddannelseskravene til besætningerne osv., desto bedre sikrer man, at der ikke sker nogen konkurrenceforvridning.

Derfor går vi positivt ind i udvalgsarbejdet, og vi kan tilsiige støtte til alle tre lovforslag.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Nu kan jeg igen takke et meget bredt flertal – hvis det ikke var alle, og det tror jeg i virkeligheden – for en positiv tilkendegivelse med hensyn til de tre lovforslag.

Det er da rigtigt, at det er ikke de store revolutioner, vi sætter i gang her, men det er gode og fornuftige ting for dem, som det vedrører, og for et søfartserhverv, som vi ved fremover skal klare sig på kvalitet og dygtighed.

Et par enkelte spørgsmål kan jeg svare på lige nu:

Flere har rejst spørgsmål om ILO's søfartskonference i Genève for nylig, og det er jo rigtigt, at der på den konference blev vedtaget et sæt konventioner, som sikrer de søfarende bedre sociale forhold.

Den vigtigste konvention er nr. 180 om søfarendes arbejdstid og skibes bemanning – den

giver valgfrihed mellem en regulering af enten arbejdstiden eller hviletiden – og sømandslovens nye hviletidsregler vil på mange punkter svare til konventionens regler, men som det også blev bemærket, er der ikke totalt sammenfald. Således vil konventionen som en generel hovedregel give de søfarende en mulig hviletid på i alt 77 timer, mens de danske regler kun giver en hviletid på 70 timer.

Konventionen åbner dog også mulighed for, at der kan vedtages særlige hviletidsbestemmelser for vagthavende personel på skibe, der sejler på korte ruter, så selv om Danmark ratificerer konventionen, vil det fortsat være muligt at fortsætte med en toskiftevagttjeneste på danske skibe.

Men spørgsmålet om en dansk ratifikation af konventionen bliver nu drøftet med organisationerne, og jeg synes, det i forbindelse med dette lovforslag kunne være fornuftigt i første omgang i hvert fald at orientere Erhvervsudvalget skriftligt om, hvad der skete på den konference, hvad konventionen indeholder, hvad man blev enig om, osv. Og så må vi under lovforslagets behandling drøfte, om der er noget, der skal gøres nu, eller vi først skal gennem ratifikationen osv., og dér kan jeg sige, at der bestemt ikke står noget særligt i min kagebog om, hvordan det skal ordnes. Men Danmark har, som det blev sagt, i Genève tilsluttet sig de ting, der blev vedtaget.

Hr. Frank Aaen nævnte et spørgsmål til, som jeg synes jeg godt bare vil give én bemærkning med på vejen, og det er spørgsmålet om uddannelse af de unge:

Vi ved alle sammen, at der er brug for mange flere unge i dette erhverv, og at der oven i købet er gode fremtidige beskæftigelsesudsigter, og derfor synes jeg, det kunne være helt relevant under udvalgsbehandlingen også at drøfte, hvad vi – sammen med erhvervet, for det er faktisk meget optaget af det – kan gøre for at få flere unge mennesker lokket ind i et erhverv, som vel ud fra enhver betragtning må kaldes ganske spændende.

Så lad os tage en drøftelse af det. Det tror jeg der både i erhvervet og i Folketinget vil være stor interesse for. Det er der i hvert fald hos ministeren, kan jeg sige.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om at undlade at udnytte en eventuel bevilling til Svendborg Værft.

Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 31/10 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Regeringen har nøje overvejet det spørgsmål, der ligger til grund for forslaget til folketingsbeslutning om at undlade at udnytte en eventuel bevilling til Svendborg Værft, beslutningsforslag nr. B 53, og regeringen finder, at en fyldestgørende behandling af dette beslutningsforslag vil kunne indebære et behov for afgivelse af fortrolige oplysninger, som ikke må afgives i et offentligt møde i Folketinget, hvorfor regeringen må henviser til drøftelserne i Finansudvalget.

Regeringen afviser derfor beslutningsforslaget.

Jacob Buksti (S):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg finder det højst mærkeligt at skulle stå her som ordfører på et beslutningsforslag, som det vil være meget vanskeligt at gå ind i substansen af uden at begå brud på den tavshedspligt, som sagen har været omfattet af i Finansudvalget. At nogle har kunnet læse om det fortrolige aktstykke i diverse aviser, ændrer ikke herpå.